

Úvod

Táto informatívna správa nadväzuje na predchádzajúcu a je zameraná hlavne na popis úloh, aktivít, postupnosti krokov a predstavenie vízie CRT ako nástroja rozvoja cestovného ruchu v Tatranskom regióne.

Doterajšie kroky

1. V mesiaci december bola ukončená prvá etapa rekonštrukcie objektu CRT, ktorá bola financovaná zo zdrojov rezervy vlády SR na účely zriadenia Centra pre rozvoj turizmu PSK pre oblasť Vysokých Tatier v sume 225 000,- EUR. Ďalšie finančné zdroje poskytol Prešovský samosprávny kraj zo svojho rozpočtu v rámci prvej etapy rekonštrukcie z dôvodu zabezpečenia základného fungovania CRT, ktoré vyplynuli počas tejto etapy ako napr. výmena prívodu elektrickej energie.
2. K dňu 1. máj 2012 prešiel objekt z nájmu PSK do podnájmu CRT, ktoré od tohto dátumu financuje jeho prevádzku, pričom realizácia druhej etapy rekonštrukcie objektu je v súčasnej dobe závislá od finančnej situácie PSK a zakladajúcich členov CRT mesta Vysoké Tatry a Regionálneho združenia tatranských a podtatranských obcí a bude predmetom rokovaní v budúcom období.
3. CRT sa od svojho založenia dňa 7. júna 2010 stala organizáciou, ktorá je považovaná za koordinátora rozvoja cestovného ruchu v celom Tatranskom regióne o čom svedčia aj mnohé významné aktivity, ktoré sa konali priamo v CRT resp. na ktorých sa zástupcovia CRT zúčastňovali. Ich presný výpočet sa nachádza v ďalšej časti tohto materiálu.

Úlohy CRT

V súčasnosti kľúčovou prioritou rozvoja s relatívne najmenšou náročnosťou na verejné zdroje s najrýchlejším merateľným dopadom je v maximálnej miere **mobilizovať existujúce zdroje a zhodnocovať potenciál v regióne** prostredníctvom intervencie do vytvorenia systému spolupráce, partnerstva a koordinácie verejného a súkromného sektora, čo umožní zvýšiť výkonnosť sektoru turizmu s merateľným dopadom na rast zamestnanosti a regionálny rozvoj.

Rozvoj turizmu v regióne sa musí podporovať v oblastiach jeho najvyššieho potenciálu v prepojení na vedu, výskum a inovácie, ľudské zdroje a vzdelávanie, zamestnanosť, podnikateľské prostredie a životné prostredie (s dôrazom na energetiku a klimatické zmeny). Podpora hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti regiónu v cestovnom ruchu si vyžaduje vo všetkých prioritných oblastiach nielen budovanie tzv. tvrdej infraštruktúry, **ale aj systematickú podporu vytvárania tzv. mäkkej infraštruktúry akou je poskytovanie finančnej podpory na činnosť klastrov, rozvoj spolupráce verejného a súkromného sektora a aktivity prepájajúce všetky relevantné subjekty v sektore turizmu.**

Očakávaným dopadom činnosti centra je podporiť rast zamestnanosti a konkurencieschopnosť regionálnej ekonomiky v odvetví turizmu prostredníctvom spektra aktivít, ktoré budú stimulovať a podporovať zhodnocovanie a prepájanie existujúcich zdrojov a aktivít v regióne. Ďalej je to prípravu a realizáciu konkrétnych projektov spolupráce a rozvoja smerujúcich k využitiu a zhodnoteniu jedinečného prírodného a kultúrno-historického potenciálu v PSK, k zhodnoteniu existencie mimoriadne vysokej koncentrácie a spektra ubytovacích a stravovacích zariadení, osobných horských dopravných zariadení, medzinárodne renomovaných vybudovaných atraktivít.

Ako kľúčovú prioritu pre rozvoj turizmu v kraji, zvlášť v tatranskom regióne, považujeme vybudovanie regionálnej implementačnej kapacity a vytvorenie podmienok pre rozvoj systému budovania partnerstva, sociálneho dialógu, koordinácie a podpory spolupráce subjektov turizmu tatranského regiónu s konkrétnymi dopadmi na zvyšovanie výkonnosti a efektívnosti sektoru turizmu a jeho dopadu na regionálne HDP s konkrétnymi dopadmi na zvyšovanie príjmov miest a obcí v relevantnom území vrátane PSK.

Aktivity CRT

Projektové aktivity

CRT sa za svoju krátku históriu existencie vyvinulo maximálne úsilie o získanie zdrojov z EÚ. CRT úzko spolupracovalo na príprave projektu predkladaného PSK z Regionálneho operačného programu – **Klaster turizmu Tatranského regiónu**. V rámci implementácie tohto projektu je ukončený proces VOS a v súčasnej dobe sa pripravuje zmluva medzi poskytovateľom služieb a PSK ako prijímateľom pomoci z ROP. Práve CRT bude zohrávať kľúčovú úlohu pri implementácii tohto projektu a predpokladá sa, že v jeho priestoroch bude sídliť aj Riadiaci výbor projektu. Takto bude zabezpečená „kontrola“ pri realizácii projektu a zároveň sa tým dosiahne spätná väzba medzi jednotlivými výstupmi projektu s Tatranským regiónom, pre ktorý bol daná projekt pripravený.

Ďalšou plánovanou projektovou aktivitou CRT je zapojenie sa do Programu cezhraničnej spolupráce PL-SK 2007-2013. CRT chce v rámci priority III. (fond mikroprojektov) získať finančné zdroje na ďalšie vybavenie CRT a drobných stavebných úprav CRT, ktoré zvýšia účelnosť CRT a zlepšia spoluprácu aj cezhraničnými partnermi z Poľska.

Aktivity v regióne v kontexte uplatnenia zákona o podpore cestovného ruchu.

Zástupca CRT sa už počas prípravy zákona o podpore cestovného ruchu a jeho novely účinnej od decembra 2011 zúčastnil niekoľkých pracovných zasadnutí skupiny, resp. konzultácií s iniciátormi prípravy zákona.

Po účinnosti novely zákona bola v spolupráci s Regionálnym združením tatranských a podtatranských obcí iniciovaná prvá koordinačná porada k novej aplikácii zákona v Tatranskom regióne, kde sa stretli zástupcovia miest a obcí za osobnej účasti generálneho riaditeľa sekcie Cestovného ruchu MDVRR a generálneho riaditeľa SACR.

V priebehu mesiacov december až marec sa uskutočnila séria viac než 20 rôznych pracovných stretnutí v regióne. CRT bolo aj priamo oslovené o pomoc pri príprave informačných

dokumentov k aplikácii zákona, zakladateľských dokumentov, organizácii ustanovujúceho VZ a príprave projektu o dotáciu pre MDVRR oblastnej organizácie cestovného ruchu Vysoké Tatry – Podhorie a asistovalo pri výmene informácií medzi niektorými vznikajúcimi OOCR v regióne počas vypracúvania zakladateľských dokumentov, zvlášť pri komunikácii s MDVRR SR pri výklade nejednoznačných ustanovení novely zákona. CRT sa priebežne zúčastňuje aj rôznych koordinačných stretnutí organizovaných MDVRR SR a SACR (destinačný manažment, prezentácie DMO z Veľkej Británie, koordinačné porady...)

V prvej fáze v Tatranskom regióne vznikli 4 oblastné organizácie cestovného ruchu, čo možno považovať vzhľadom na mimoriadne krátku dobu pre aplikáciu zákona za veľmi dobrý výsledok a potenciál pre ďalší rozvoj spolupráce v regióne (Termín pre vznik OOCR bol 3,5 mesiaca od účinnosti novely). V súčasnej dobe dochádza k prvým rôznym stretnutiam medzi OOCR v regióne, aby sa hľadali možné cesty spolupráce oblastných organizácií, kde pre niektoré OOCR vo vybraných aktivitách CRT poskytuje poradenstvo, resp. asistenciu. Predpokladá sa, že CRT bude poskytovať asistenciu pri vybraných aktivitách realizovaných v rámci projektov a dotácií pre niektoré OOCR v regióne (konceptie rozvoja CR na území jednotlivých OOCR, ich prepojenia a väzby na dokumenty regionálneho a územného rozvoja, vybrané aktivity v oblasti rozvoja agroturizmu a vidieckeho turizmu, vzdelávanie, informatizácia...)

V priestoroch CRT sa napr. v máji 2012 uskutočnilo školenie SACR pre viac než 50 zástupcov rôznych organizácií zo širšieho regiónu, kde CRT v spolupráci s ďalšími organizáciami v regióne pripravilo ukážky produktov lokálnej gastronómie a produktov miestnej poľnohospodárskej a spracovateľskej produkcie pre využitie v produktoch turizmu (Štrba, Liptovská Teplička, Šuňava a ďalšie).

Oblasť cezhraničnej spolupráce

Hlavným partnerom CRT v Poľskej republike je Tatrzańska Agencja Rozwoju, Promocji i Kultury so sídlom v Zakopanem založená Powiatom Tatrzańskim, ktorá je hlavným koordinátorom aktivít v sektore turizmu na poľskej strane Tatier.

Ďalším partnerom v Poľskej republike je Euroregion Karpatski, kde sa zástupca CRT zúčastnil niekoľkých konzultačných stretnutí v Poľsku a na Slovensku a participoval na príprave analýz súvisiacich s prípravou strategického zámeru „Karpatski Horizont“.

Na Ukrajine CRT spolupracuje pri implementácii projektu „Borders for People“ s organizáciou Institute for Transborder Cooperation v rámci programu cezhraničnej spolupráce HU-RO-SK-UA – ENPI v oblasti prípravy metodiky a návrhu systému indikátorov pre meranie efektívnosti cezhraničnej spolupráce EU-UA predovšetkým v sektore cestovného ruchu.

Ďalším partnerom je Katedra turizmu na Univerzite v Užhorode, kde sa pre rok 2013 pripravujú študijné stáže v Tatranskom regióne a workshop zástupcov CK.

V máji 2012 ako hlavný partner v spolupráci s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a ZHR SR centrum pripravilo projekt do grantového systému KEGA „Model spolupráce a

komunikácie aktérov cestovného ruchu v kontexte regionálneho rozvoja“ kde sú zapojené aj ďalšie zahraničné univerzity.

Rozvoj cyklotrás v regióne

V zmysle záverov pracovných stretnutí niekoľkých zástupcov samospráv, ktoré mali záujem riešiť spoločný rozvoj cyklotrás v širšom území vznikla pracovná skupina Cyklotrasy pod Tatrami, kde od apríla 2012 koordinačnú úlohu pre prípravu konceptu rozvoja cyklotrás na území okresov PP a KK na seba prevzalo CRT. Uskutočnili sa 3 zasadnutia pracovných skupín s rôznymi aktérmi a v súčasnosti sa realizujú podrobnejšie analýzy a trasovanie existujúcich/potenciálnych cyklotrás s prepojením na realizované projekty a existujúce zámery a projekty. Postupne sú oslovované všetky samosprávy v regióne a aktéri cykloturistiky. Výsledkom budú podklady pre spracovanie Štúdie rozvoja cyklotrás na úrovni okresov PP a KK, resp. podklady pre zadanie pre spracovanie generelu cyklistickej dopravy na dohodnutom území a konkrétne východiská pre prioritné projekty. Informácia (mapka) o reálnej využiteľnosti siete cyklotrás rôznej úrovne bude k dispozícii pre OOCR v regióne už pre letnú sezónu 2012. Prezentácia konceptu rozvoja cyklotrás v regióne bola uskutočnená počas záverečnej konferencie projektu „Belianske Tatry – Spolu a lepšie“ financovaného z projektu cezhraničnej spolupráce SR-PL. Priebežne sa uskutočňujú stretnutia s rôznymi organizáciami, ktoré riešia budovanie cyklotrás v susedných regiónoch (Liptov a Spiš).

Ďalšie vybrané aktivity

- Pomoc pri príprave odborného seminára PSK „Odhaľujeme to najlepšie...“ počas výstavy ITF Slovakiatour 2012 v januári v Bratislave (účasť na poradách, návrh programu, manažment vystupujúcich, komunikácii...).
- Spolupráca pri príprave Integrovaného stratégie rozvoja územia pre Miestnu akčnú skupinu ProTatry (prebieha).
- Spolupráca pri aktualizácii Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Vysoké Tatry (prebieha).
- Spolupráca so Zväzom hotelov a reštaurácií SR pri príprave projektov v oblasti vzdelávania (priebežne)
- ŽSSK – konzultácie ohľadom možností využitia zákazníckych stredísk ŽSSK pre zriadenie informačných turistických bodov.
- NDS – konzultácia ohľadom využitia zariadení NDS za účelom zriaďovania informačných turistických bodov.
- MŽP SR, SAŽP – spolupráca pri vypracovaní modelu komunikácie ochrany prírody a krajiny s vlastníkmi a správcami území v chránených oblastiach
- Správa TANAP – konzultácie ohľadom realizovateľnosti rozvoja cyklotrás,,
- TUZVO – GIS aplikácie, cyklomapy, náučné polygóny v chránených oblastiach, rozvoj ekoturistiky
- Návšteva obce Javorina ako brány do Vysokých Tatier – rozvojové problémy – intravilán obce je vo vysokom chránenom stupni. Konzultácie na poľskej strane TATIER – Tatranski park narodowi – spoločné využitie objektov na hranici SR-PL
- Návštevy rôznych zariadení v tatranskom regióne, zatiaľ v cca 20 obciach, diskusie s vlastníkmi a manažérmi rôznych zariadení o aktuálnych problémoch a potrebách pre rozvoj.

- CRT pripravilo návrh metodiky pre realizáciu analýz v tatransko-podtatranskej oblasti pre miestnu akčnú skupinu LEADER s dôrazom na rozvoj vidieckeho turizmu, agroturizmu a podpory lokálnej gastronómie a regionálnych produktov.
- Rozvoj regionálnej gastronómie – príprava podujatí na leto 2012 ohľadom prezentácie miestnych produktov ekologického poľnohospodárstva, koordinácia s GourmetClub Tatry, Tatranský klub Slovenských kuchárov a cukrárov, stretnutia s hoteliérmi a distribútormi surovín.

CRT sa aktívne zúčastní 3. Medzinárodné horského fóra ako čestný hosť hlavnej panelovej diskusie.

V priestoroch CRT zriadila Slovenská agentúra pre cestovný ruch svoje prvé regionálne zastúpenie mimo krajských miest, čo vytvára predpoklad efektívnejšieho prepojenia aktérov cestovného ruchu v regióne priamo s národnou centrárou. CRT pripravuje koncept on-line prepojenia informačných systémov SACR na turistické portály v regióne.

MDVRR SR pred 2 týždňami oficiálne prejavilo svoj záujem zriadiť vo Vysokých Tatrách pre vyššiu koncentráciu založených oblastných organizácií svoje vysunuté pracovisko práve v priestoroch CRT.

Vízie CRT

Kľúčovým projektom rozvoja spolupráce v regióne v najbližšom období bude asistencia pri realizácii projektu PSK – Klaster turizmu tatranského regiónu. Po jeho ukončení sa predpokladá iniciácia realizácie projektov spolupráce v rámci jednotlivých sektorov (cestovný ruch a životné prostredie, vzdelávanie, sociálna oblasť – zamestnanosť, inovácie, informatizácia, doprava, rozvoj vidieka...) podľa akčného plánu Stratégie rozvoja cestovného ruchu.

Ďalšou súvisiacou dlhodobou aktivitou je v súčasnosti príprava iniciatívy TATRY 2020 – vytvorenie regionálneho partnerstva pre súdržnosť ako regionálnej partnerskej štruktúry pre PSK a MDVRR SR pre spoločný postup vo veci prípravy dokumentov príslušnej úrovne pre nové programovacie obdobie EÚ 2014-2020 vo väzbe na rozvoj cestovného ruchu. V rámci spracovania kľúčového dokumentu projektu Klastra – Stratégia rozvoja cestovného ruchu v Tatranskom regióne, bude jej programový komponent pripravovaný v koordinácii s aktivitami MDVRR pre prípravu nového programového obdobia pre úroveň NUTS IV.+ ako pilotný projekt. Úvodný seminár iniciatívy TATRY 2020 sa po konzultácii s odborom koordinácie subjektov regionálneho rozvoja MDVRR uskutoční vo Vysokých Tatrách najneskôr do konca júna 2012.

Víziou CRT je vybudovať kvalitné regionálne kapacity na úroveň funkčnej siete subjektov regionálneho rozvoja v Tatranskom regióne, ktoré priamo alebo nepriamo vyvíjajú aktivity v sektore cestovného ruchu (OOCR, MAS, RRA, RPIC, partnerstvá sociálnej inklúzie a ďalšie rôzne sektorové regionálne a miestne štruktúry v oblasti životného prostredia, pôdohospodárstva, rozvoja vidieka, lesného hospodárstva, záujmových organizácií napr. cyklokluby atď...) a tak zvyšovať implementačnú a absorpčnú kapacitu regiónu. Zámerom je vyplňať rozvojovú disparitu medzi úrovňou NUTS V. a NUTS III.

Základný rámec pre zameranie CRT je definovaný v Memorande o podpore rozvoja cestovného ruchu v PSK z októbra 2009.

Záver

Získaná podpora vlády Slovenskej republiky spojená s podporou Prešovského samosprávneho kraja a spoluzakladajúcich členov CRT umožnila Prešovskému samosprávne kraju vybudovanie inštitúcie pre podporu rozvoja turizmu v prioritnom regióne z hľadiska lepšieho zhodnotenia existujúceho, medzinárodne konkurencieschopného potenciálu turizmu pre sociálno-ekonomický rozvoj v Tatranskom regióne. PSK zároveň získal ďalšie operačné a implementačné kapacity pre podporu regionálneho rozvoja a realizáciu strategických dokumentov a projektov v odvetví turizmu. Centrum bude spolupracovať, poskytovať asistenciu a podporovať vznik nových regionálnych štruktúr riadenia turizmu v regiónoch v súlade so schváleným Zákonom o podpore cestovného ruchu vládou SR dňa 13. januára 2010. Centrum svojimi aktivitami a kooperáciou v rámci regiónu bude prispievať k podpore vzniku nových produktov turizmu, lepšiemu zhodnoteniu existujúcich mimoriadnych prírodných, kultúrno-historických atraktivít a rozvíjať potenciál, inštitucionálnu spoluprácu na zlepšenie propagácie a marketingu malých aj veľkých poskytovateľov služieb aj v súvisiacich odvetviach obchodu a služieb s relevantnými dopadmi na rast zamestnanosti a zvyšovanie HDP v cieľovom regióne.